

Nr 41

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om överlåtelse till Umeå stad av Norrlands dragoners kasernetablissemment och övningsområde m. m.

(1:a avd.)

I propositionen nr 49 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 februari 1962, föreslagit riksdagen att dels medgiva, att i nämnda statsrådsprotokoll omnämnda kasernetablissemment och övningsområde må försäljas till Umeå stad på i huvudsak de villkor som angivits i en rörande försäljningen upprättad promemoria, dels ock godkänna, att nya byggnader uppföres för Norrlands dragoner i enlighet med vad departementschefen i samma statsrådsprotokoll anfört.

Norrlands dragoner — K 4 — i Umeå är i administrativt hänseende sammanfört med Västerbottens regemente — I 20. K 4 kasernetablissemment och övningsområde är belägna väster om och i omedelbar anslutning till Umeå stads centrala delar. Kasern- och övningsområdet omfattar tillsammans cirka 62 hektar.

K 4 kasern- och övningsområde utgör en enklav i Umeå stad. Det omgives i öster, söder och väster av stadsbebyggelse. I norr begränsas övningsområdet av järnvägen Umeå—Vännäs. Omedelbart norr om denna järnväg ligger I 20 kasernetablissemment och övningsfält. Under en längre tid har från stadens sida gjorts upprepade framställningar att få taga i anspråk delar av K 4 markområde, främst för framdragande av kommunikationsleder samt exploatering för bostadsbebyggelse. Dessa framställningar har emellertid med få undantag avvisats med hänsyn till att K 4 område icke kunnat minskas utan väsentliga olägenheter ur övningssynpunkt.

I detta sammanhang har erinrats om att 1954 års riksdagsrevisorer uppmärksammat de svårigheter för bebyggelseplaneringen som uppkommit för Umeå stad genom omfattningen och belägenheten av det av K 4 disponerade markområdet samt i anslutning härtill framhållit att det ur ekonomisk synpunkt skulle vara av stort värde om staden kunde få bebygga K 4 övningsfält.

Enligt den i propositionen lämnade redogörelsen är K 4 nuvarande kasernetablissemment i behov av en omfattande upprustning. Kostnaderna för en dylik uppskattas till 8 miljoner kronor. Kostnaderna för nya bygg-

nader m. m. för K 4 vid I 20 uppskattas till 12,5 miljoner kronor. Chefen för armén har konstaterat, att möjlighet finnes att i anslutning till I 20 övningsfält anskaffa kompensationsmark för K 4. Arméchefen har dock samtidigt uttalat att K 4 ur militär synpunkt icke behöver flytta från förbandets nuvarande förläggning. En förutsättning för att arméchefen skall kunna godtaga en flyttning är därför att merkostnaderna för en sådan ställes till förfogande utanför försvarets ram.

Byggnadsstyrelsen har förklarat, att något statligt behov av K 4 byggnader icke föreligger.

Enligt en preliminär överenskommelse som fastighetsnämnden träffat med Umeå stad förvärvar staden K 4 kasernetablisement — med vissa angivna undantag — för 3,13 miljoner kronor. Såsom kompensation för K 4 övningsområde ställer staden ett markområde om cirka 88 hektar till kronans förfogande. Enligt avtalet äger staden tillträda den del av kasernområdet, varå bland annat förläggingsbyggnaden är uppförd, så snart K 4 överflyttat till I 20, och återstoden av kasernområdet med bland annat ridhus och stallar, så snart behovet av dessa för K 4 verksamhet upphört, dock senast den 1 juli 1970.

Den av fastighetsnämnden med Umeå stad träffade överenskommelsen har ansetts godtagbar. Den möjliggör att staden inom en relativt nära framtid får tillträde till välbelägna och för dess framtida bebyggelseutveckling betydelsefulla markområden. För försvarets del innebär överenskommelsen att nya lokaler måste anordnas för K 4 vid I 20 kasernetablisement. I första hand erfordras uppförande av två förläggingsbyggnader, expeditions- och skollokaler, ett för I 20 och K 4 gemensamt marketenteri, förråd och garage m. m. Då kronan enligt överenskommelse äger bibehålla ridhus och stallar på nuvarande plats längst till den 1 juli 1970 kan beslut om ersättningsbyggnader för dessa anstå tills vidare i avvaktan på att klarhet kan vinnas huruvida hästar skall finnas vid K 4 eller förbandet skall helt motoriseras; i sistnämnda fall torde ytterligare garage bli erforderliga. Till frågan om äskande av medel för närmast aktuella byggnadsåtgärder för K 4 återkommer departementschefen sedan behovet av erforderliga byggnader närmare utretts genom fortifikationsförvaltningens försorg. Departementschefen erinrar om att Kungl. Maj:t disponerar medel för utförande av erforderlig projektering.

Såsom framgår av förenämnda överenskommelse kommer Umeå stad att förvärva och till kronan överlämna ett markområde om cirka 88 hektar såsom kompensation för K 4 nuvarande övningsområde. Detta innebär att kronan icke kommer att försöras andra kostnader för K 4 nya övningsområde än de som betingas av behovet av utbildningsanordningar m. m., vilka kostnader torde kunna uppskattas till cirka 0,3 miljon kronor.

Kostnaderna för ersättningsbyggnader m. m. för K 4 vid en förläggning till I 20 kommer att med cirka 4,5 miljoner kronor överstiga de uppskatta-

de kostnaderna för en upprustning av K 4 nuvarande kasernetablisement. Chefen för armén har ansett att medel för bestridande av ifrågavarande merkostnader bör anvisas utanför försvarets ram. Försvarets fastighetsnämnd har förklarat sig anse att ett belopp motsvarande minst köpeskillingen för K 4 byggnader bör anvisas utanför ramen. Under erinran om att frågan om kostnadsutvecklingen för försvaret efter utgången av budgetåret 1962/63 för närvarande är under omprövning ansluter departementschefen sig till vad fastighetsnämnden uttalat. Särskilda medel bör alltså beräknas till belopp minst motsvarande köpeskillingen för K 4 byggnader. Till frågan härom återkommer departementschefen i samband med att förslag framlägges om anvisande av medel för ersättningsbyggnader för K 4 vid I 20 kasernetablisement.

Utskottet. Enligt Kungl. Maj:ts föreliggande förslag skall huvuddelen av Norrlands dragoners nuvarande kasernetablisement och övningsområde försäljas till Umeå stad i enlighet med en mellan försvarets fastighetsnämnd och staden träffad preliminär överenskommelse. Utskottet har vid granskning av innehållet i den promemoria, som ligger till grund för överenskommelsen, och efter att ha inhämtat kompletterande upplysningar i ämnet funnit sig böra tillstyrka förslaget i fråga.

Utskottet tillstyrker vidare det framlagda principförslaget om uppförande av nya byggnader för Norrlands dragoner och har icke något att erinra mot den i samband därmed förordade medelsberäkningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva att i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 februari 1962 omförmälda kasernetablisement och övningsområde må försäljas till Umeå stad på i huvudsak de villkor som angivits i den rörande försäljningen upprättade promemorian;

b) godkänna att nya byggnader uppföres för Norrlands dragoner i enlighet med vad departementschefen i nämnda statsrådsprotokoll anført.

Stockholm den 9 mars 1962

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Boman, Einar Persson, fröken Andersson, herrar Birger Andersson, Fritz Persson, Rikard Svensson, Bengtson, Söderberg, Mårtensson, Bertil Petersson, Svärd, Källqvist, Widén och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Blidfors, Almgren, fröken Elmén, herr Nilsson i Göingegården, fru Lewén-Eliasson, herr Svensson i Ljungskile, fröken Olsson, herrar Arvidson, Helén, Eskel, Gustafsson i Kårby, Antonsson och Turesson.

Reservation

av herr *Söderberg*.